Punkt i protokollet PR 175/2018 rd

Plenum

Tisdag 12.3.2019 kl. 12.00—14.44

4. Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av strafflagen och till vissa lagar som har samband med den

Regeringens proposition RP 212/2018 rd
Medborgarinitiativ MI 3/2015 rd
Lagmotion LM 14, 21, 45/2015 rd, 19, 96/2017 rd, 10, 18/2018 rd
Utskottets betänkande LaUB 24/2018 rd

Andra behandlingen

Talman Paula Risikko: Ärende 4 på dagordningen presenteras för andra behandling. Innehållet har godkänts i första behandlingen och lagförslagen kan nu antas eller förkastas.

Debatt

14.35 **Päivi Räsänen kd:** Rouva puhemies! Tässä käsittelemme mietintöä, jossa on erittäin kannatettava lainmuutos, eli lapsen seksuaalisen hyväksikäytön enimmäisrangaistus korotettaisiin neljästä vuodesta kuuteen vuoteen vankeutta ja lisäksi rikoslakiin lisätään törkeää lapsenraiskausta koskeva uusi rangaistussäännös.

Nämä ovat todellakin hyviä ja kannatettavia muutoksia, mutta samalla pidän harmillisena sitä, että esitykset lapsiin kohdistuvien seksuaalirikosten syyteoikeuden vanhentumisajoista eivät ole edenneet tällä vaalikaudella. Lapsen seksuaalisen hyväksikäytön syyteoikeushan vanhenee nyt kymmenessä vuodessa ja törkeissä teoissa 20 vuodessa, kuitenkin aikaisintaan silloin kun uhri täyttää 28 vuotta. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että pikkulapsiin kohdistuvia törkeitä raiskauksia ei voida enää tutkia uhrin saavutettua keski-iän.

Seksuaalinen hyväksikäyttö jättää uhrille kuitenkin pysyviä ja vaikeita traumoja hyvin tyypillisesti, eli hyväksikäytön seuraukset eivät vanhene. Uhri joutuu kantamaan niitä koko elämänsä. Lapsiin kohdistuneissa seksuaalirikoksissa on hyvin tyypillistä, että uhri, varsinkin pikkulapsi, ei kykene puolustautumaan, myöskään henkisesti, vaan hän saattaa kokea itse vastuuta ja syyllisyyttä ja häpeää tapahtumasta, kun taas sitten syyllinen saattaa selittää asiat itselleen hyvin suotuisasti. Tästä syystä nämä rikokset saattavat nousta pintaan vasta myöhemmissä elämänvaiheissa, esimerkiksi oman vanhemmuuden kautta.

Se on totta, että useita vuosikymmeniä sitten tapahtuneiden rikosten selvittäminen on vaikeaa ja se vaatii vahvaa näyttöä ja oikeusvaltiossa se on todellakin otettava vakavasti, mutta on kuitenkin sellaisia tilanteita, joissa henkilö saattaa jopa itse tunnustaa tekemiään rikoksia ja saattaa löytyä sitä vahvaa näyttöä ja todistajia ja siltikään asiaa ei enää pystytä oikeudessa selvittämään. Ajattelen, että tämä on ennen muuta uhrin mutta myös sitten rikoksesta epäillyn oikeusturvan kannalta tärkeää, että asiat voitaisiin selvittää oikeudessa. Sitten täytyy muistaa se, että oikeudenmukainen tuomio, asian selvittäminen, edistää myös

uhrin toipumista kokemastaan. Hyvin monet kertovat, että vasta siinä vaiheessa kun on saatu oikeuden päätös siitä, kuka oli syyllinen näihin tapahtumiin, se toipuminen voi alkaa.

Toivon, että seuraava hallitus ja eduskunta hoitaisi tämän asian kuntoon, että näistä vanhenemisajoista nimenomaan törkeissä lasten raiskauksissa päästäisiin eroon.

14.38 **Arja Juvonen ps:** Arvoisa rouva puhemies! Tässä esityksessä esitetään, että lapsen seksuaalisen hyväksikäytön enimmäisrangaistus korotettaisiin neljästä vuodesta kuuteen vuoteen, ja lisäksi tulee uusi törkeää lapsenraiskausta koskeva rangaistussäännös.

Arvoisa rouva puhemies! Täytyy sanoa, että olen äärettömän pettynyt. Olen pettynyt siihen, että tämän esityksen yhteydessä ei käsitelty minimirangaistusten korottamista. Olen tehnyt vuonna 2012 ja 2015 lakialoitteet, jotka ovat keränneet yli sadan kansanedustajan allekirjoitukset, eli pitkäjänteistä työtä siitä, että törkeiden lapsiin kohdistuvien seksualirikosten minimirangaistukset olisivat yli kaksi vuotta vankeutta. Silloin se tarkoittaisi sitä, että kyseessä ei ole ehdollinen tuomio vaan ehdoton. Kuten täällä tänään olen useassa puheenvuorossani puhunut näistä hyväksikäyttörikoksista, minä kyllä näen, että pelote on ainoa oikea keino ennaltaehkäistä näitä törkeitä seksuaalirikoksia, joiden uhreja ovat lapset, jotka eivät pysty puolustautumaan. Minun mielestäni lapsi on kuin lasinen astia, ja kun sen kerran rikkoo, niin sitä ei koskaan kasata enää yhteen. Ja siinä mielessä minua harmittaa, että näin perustavanlaatuinen asia ja se, mitä myös kansalaisaloitteella on esitetty liittyen tuomioiden koventamiseen, ja muistaakseni sielläkin oli tämä minimirangaistuksen koventaminen, ei nyt sitten tällä kertaa etene.

Olen ymmärtänyt, että asia johtuu myös siitä, että perustuslakivaliokunnassa on ollut ruuhkaa, että se on mahdollisesti se syy. Mutta koen kyllä myös, että kun asioita pitkitellään, kun politiikassa tehdään päätöksiä joko kiirehtimällä tai sitten hidastelemalla elikkä pitkittämällä ja väsyttämällä, niin kyllä minä näen kummallisena, että kausi loppuu ja näin suuri asia on sitten viime metreillä tuotu. Miksi ei tuotu aikaisemmin? Kansalaisaloitekin tuli jo, oliko muistaakseni 2015, ainakin oma lakialoitteeni tuli silloin, eli koko tämän kauden ovat odottaneet käsittelyä. Tässä välissä on ollut oikeuspoliittinen selvitys. Sitä odotettiin hyvin pitkään, ja loppujen lopuksi oli aika laiha lohtu sitten se sisältö, mitä sieltä saatiin.

Mutta ei se tähän pysähdy. Sidotaan kengännauhat ja jatketaan sitten seuraavalla kaudella sitä juoksua. Te, ketkä täällä olette, tehkää lakialoitteita ja vaatikaa, että myös minimirangaistuksia korotetaan, koska pelote on ainoa oikea keino saada nämä törkeät rikokset päätökseen Suomessa.

14.41 **Ville Tavio ps:** Rouva puhemies! Perussuomalaisten linja on johdonmukaisesti ollut korottaa Suomen rangaistuksia, erityisesti lapsiin kohdistuvien seksuaalirikosten rangaistuksia. Tässä muut puolueet ovat vaalien alla ja myös Oulun tapahtumien jälkeen tulleet selkeämmin perussuomalaisten linjoille, mistä olen hyvin iloinen. Eduskunnan lausumaksi lakivaliokunta tässä esittikin, että eduskunta edellyttää tulevaa hallitusta kiristämään lapsiin kohdistuvien seksuaalirikosten rangaistuksia.

Se syy, mitä edustaja Juvonen tuossa kysyi, että miksi tätä asiaa ei olla hoidettu, kun hänkin on tehnyt siitä yli 100 allekirjoitusta saaneen aloitteen jo alkukaudesta, on yksinkertainen: Sipilän hallitus ei antanut asiasta esitystä. Nyt tämän esityksen yhteydessä tätä törkeän lapsen seksuaalisen hyväksikäytön vähimmäisrangaistuksen nostoa ei voitu enää

toteuttaa. Tässä yhteydessä se ei onnistunut. Siihen liittyy tämä perustuslain realiteetti, jossa elämme, ja perustuslakivalokunnan kiireet.

Perussuomalaiset toivovat todella, että seuraava hallitus tekee niin kuin eduskunta tässä esittää ja todellakin ottaa koko rikoslain 20 luvun uudelleen tarkasteluun. Siihen liittyvät myös panostukset, rahallisestikin, koska Suomen vankilakapasiteettia tulee nostaa.

Riksdagen avslutade debatten.

Riksdagen godkände lagförslag 1—8 i proposition RP 212/2018 rd utifrån beslutet i första behandlingen. Riksdagen vidhöll sitt beslut från första behandlingen att medborgarinitiativ MI 3/2015 rd förkastas och att lagförslagen i lagmotionerna LM 14, 21, 45/2015 rd, 19, 96/2017 rd, 10, 18/2018 rd förkastas. Andra behandlingen av lagförslagen avslutades. Riksdagen godkände betänkandets förslag till uttalanden. Ärendet slutbehandlat.